

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW PETYCJI**
(NR 119)
z dnia 5 lipca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 119)

5 lipca 2022 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Jana Piechoty (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- rozpatrzenie uzupełnionej odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 131 w sprawie możliwości wypłacania zaliczek na poczet kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu;
- rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 173 w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny w zakresie ustalenia minimalnej i maksymalnej wysokości stawki dziennej grzywny;
- rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 187 w sprawie zmiany art. 126b § 2 oraz art. 165 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny;
- rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 193 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy;
- rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 202 w sprawie nowelizacji art. 26 ustawy z dnia 26 marca 1982 r. o Trybunale Stanu;
- rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 8 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2019 r. poz. 2204 ze zm.) (BKSP-144-IX-583/22);
- rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53 ze zm.) w zakresie potrąceń na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych z wynagrodzenia za pracę osób skazanych (BKSP-144-IX-586/22)
- rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 78 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345 ze zm.) (BKSP-144-IX-588/22);
- rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 ze zm.) w zakresie modernizacji infrastruktury oświetlenia ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy, których gmina nie jest zarządcą (BKSP-144-IX-589/22);

- rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 52 § 1 i § 2, art. 58 § 1, art. 61 § 1 oraz art. 542 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534 ze zm.) (BKSP-144-IX-590/22);
- rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 295 ze zm.) w zakresie ulg przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (BKSP-144-IX-592/22).

W posiedzeniu udział wzięli: **Artur Buzakowski** naczelnik wydziału w Departamencie Budżetu Ministerstwa Infrastruktury, **Beata Wiraszka-Bereza** główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości, **Dorota Kulińska** dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej, **Piotr Jóźwiak** II zastępca prezydenta miasta Leszna.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał** oraz **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Witam państwa, dzień dobry. W ten gorący letni dzień rozpoczynamy 119. posiedzenie Komisji do Spraw Petycji. Stwierdzam, iż mamy kworum wymagane regulaminem Sejmu do prowadzenia obrad i podejmowania decyzji. W projekcie porządku dzisiejszego posiedzenia mamy 11 punktów. Projekt porządku został państwu dostarczony. Czy potrzeba, żeby go odczytać? Nie słyszę uwag, zatem uznaję, że porządek jest znany. Czy ktoś z państwa ma uwagi do zaproponowanego porządku posiedzenia? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła porządek posiedzenia.

Przystępujemy zatem do jego realizacji. W punkcie pierwszym mamy rozpatrzenie uzupełnionej odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 131 w sprawie możliwości wypłacania zaliczek na poczet kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Czy jest przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości? Pani, tak? Bardzo proszę o przedstawienie się i proszę o przedstawienie uzupełnionej odpowiedzi?

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości Beata Wiraszka-Bereza:

Beata Wiraszka-Bereza Departament Legislacyjny Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w uzupełnieniu odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości dotyczącego postulatów wprowadzenia rozwiązań w ramach art. 626 Kodeksu postępowania karnego, które umożliwiłyby zaliczkowe wypłacanie wynagrodzeń z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu, Minister Sprawiedliwości stoi na stanowisku, że wprowadzenie takiego rozwiązania byłoby niecelowe. Chciałabym jeszcze dodatkowo podać kilka argumentów, które uzupełniłyby wcześniejszą odpowiedź. Przede wszystkim należy wskazać na to, że obecne rozwiązania są spójne systemowo, w pełni realizują gwarancje procesowe zarówno stron procesu, ale wydaje się, że stanowią także gwarancję rzetelnej oceny pracy pełnomocników lub obrońców, którą można ocenić dopiero w finale postępowania, kiedy proces się kończy. Bowiem zarówno wydatki pełnomocników, jak i obrońców mogą być ponoszone do ostatniej chwili, do momentu zamknięcia przewodu sądowego, a także ocena pracy pełnomocnika lub obrońcy ustanowionego z urzędu będzie możliwa również po przeanalizowaniu całego przebiegu procesu.

Wskazać też należy, że wprowadzenie takiej możliwości zaliczkowego wypłacania wynagrodzenia powodowałoby powstanie obowiązku po stronie sądu oceny zasadności takiego postanowienia, wydania decyzji odpowiedniej, ale również otwierałoby drogę do ewentualnego wzruszenia takiej decyzji sądu, bowiem postanowienia w przedmiocie kosztów są zaskarżalne zarówno dla stron, jak i dla osób oczywiście zainteresowanych.

Z kolei to przekładałoby się na efektywność postępowania sądowego, sąd byłby zmuszony skupiać się na postępowaniach incydentalnych zamiast na samym meritum procesu.

Departament Nadzoru Administracyjnego Ministerstwa Sprawiedliwości wskazywał również na podwyższenie, mówiąc krótko, kosztów postępowania w tym zakresie, co wiązałoby się przede wszystkim z wydawaniem decyzji, dostarczaniem tych decyzji i miałyby to niewątpliwie wpływ na efektywność postępowania. Trzeba by było także podjąć wszystkie działania, które powodowałyby, że ewentualne decyzje w przedmiocie zaliczkowego wypłacenia wynagrodzenia musiałyby się uprawomocnić przed ostatecznym zakończeniem postępowania. Nie można by było bowiem doprowadzić do sytuacji, w której oskarżony w finale postępowania nie wiedziałby jakiego rodzaju kosztami mógłby być obciążony. Z tej perspektywy tego rodzaju rozwiązanie mogłoby wpłynąć istotnie na gwarancje procesowe oskarżonego.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Referowałem tę petycję. Po pierwszej odpowiedzi uznaliśmy, że będziemy chcieli jednak dopytać, zwłaszcza o te sytuacje postępowań, które trwają długo. Jak wynika z tej uzupełnionej odpowiedzi, stanowisko ministerstwa jest konsekwentne i w moim przekonaniu spójne. Oczywiście z jednej strony jest problem długiego postępowania, w którym obrońca czy pełnomocnik z urzędu nie otrzymuje wynagrodzenia częściowego, a to może trwać wiele lat. Jednak, tak jak pani zwraca uwagę, wprowadzenie możliwości tych częściowych zapłat może powodować dodatkowe perturbacje w postępowaniu sądowym, albowiem rozstrzyga to istotną kwestię i od tego rozstrzygnięcia przysługiwałyby środki odwoławcze. Zatem, w moim przekonaniu, ta argumentacja jest przekonująca.

Jednocześnie, raz jeszcze podkreślę, że tryb petycyjny traktujemy jako uzupełniający. Zatem jeżeli jednak grupa posłów czy rząd uzna, że potrzebna jest zmiana, która była postulowana w petycji, to może podjąć taką inicjatywę w jednym z legislacyjnych trybów podstawowych, czyli jest to: projekt poselski, projekt senacki, projekt rządu czy projekt prezydenta – ponieważ nie sądzę, żeby w takiej sprawie miał powstawać projekt obywatelski.

Dlatego rekomenduję Komisji przyjęcie uzupełniającej odpowiedzi. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła uzupełnioną odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 131. Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnego punktu, także proszę przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat nr 173 w sprawie nowelizacji Kodeksu karnego w zakresie ustalenia minimalnej i maksymalnej wysokości stawki dziennej grzywny. Również pani, tak? Poproszę.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Beata Wiraszka-Bereza:

Ponownie Beata Wiraszka-Bereza.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ten postulat, to postulat z takiej domeny polityki karnej, którą oczywiście powinno się kształtować adekwatnie do określonej sytuacji społecznej, gospodarczej. Pragnę zauważyć, że aktualnie jest procedowany w Sejmie projekt, który w pewnym sensie wpływa na wysokość orzekanych grzywien, choć nie w sposób, który jest proponowany przez wnoszącego petycję, który chciałby generalnie zwiększenia wysokości kwot stawek dziennych grzywny. Natomiast przedstawiony przez rząd projekt zmian w Kodeksie karnym zakłada wprowadzenie pewnych określonych zasad wymiaru grzywny, ale nie poprzez uregulowanie wysokości kwoty stawki, tylko poprzez wskazanie pewnych minimalnych stawek, liczby stawek grzywny, które mogą być orzeczone za określone typy przestępstw. Między innymi proponowane jest, aby w przypadku czynu zagrożonego karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą roku ta liczba stawek była nie niższa niż 50 stawek, w przypadku gdyby to był czyn zagrożony karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 2 lat byłoby to 100 stawek i 150 stawek w przypadku kiedy czyn będzie zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 2 lata. Podobnie wprowadzono pewne rozwiązania przy tzw. karze mieszanej,

czyli w ramach art. 37a, jeżeli mamy przestępstwo zagrożone tylko karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat i sąd dojdzie do przekonania, że nie wymierzyłby kary surowszej niż rok, mógłby orzec karę ograniczenia wolności nie niższą niż cztery miesiące, i grzywnę nie niższą niż 150 stawek dziennych grzywny. Wydaje się, że te rozwiązania w pewnym sensie wpisują się w koncepcję urealnienia stawek grzywny orzekanej w przypadku poszczególnych kategorii przestępstw i w pewnym sensie realizują postulat, który jest przedmiotem petycji. Choć, jak mówię, nie w taki sposób jak to zakładał wnoszący petycję.

Pragnę dodać, że ten projekt jest już procedowany na etapie drugiego czytania. Z tego co się orientuję, prawdopodobnie w czwartek będzie rozpatrywane sprawozdanie komisji do spraw zmian w kodyfikacjach dotyczącej tego projektu.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję bardzo. Petycję referował pan poseł Grzegorz Wojciechowski. Bardzo proszę o pana stanowisko.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, wydaje się, że odpowiedź może nie wyczerpuje w całości samą petycję, natomiast zmiana na pewno idzie w tym kierunku, w którym było żądanie zgłoszone w petycji. W związku z powyższym proponuję przyjąć odpowiedź za wystarczającą.

Problem należy rozpatrywać, myślę, że będzie rozpatrywany przez Ministerstwo Sprawiedliwości w momencie, kiedy wejdą te przepisy i dalszy kierunek zmian... Zresztą jakby to wynikało tutaj z wypowiedzi i podtrzymuję przyjęcie odpowiedzi za wystarczającą. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Również nasz stały doradca pan Krzysztof Pater rekomenduje przyjęcie tej odpowiedzi.

Czy ktoś z państwa ma uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 183, w sprawie nowelizacji Kodeksu karnego.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Ponownie odpowiedź Ministra Sprawiedliwości. Tym razem na dezyderat nr 187 w sprawie zmiany także w Kodeksie karnym. Bardzo proszę panią.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Beata Wiraszka-Bereza:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, problem przedstawiony w tym dezyderacie dotyczył dwóch kwestii choć związanych z Kodeksem karnym, to jednak niepowiązanych ze sobą.

Pierwsza kwestia dotyczy pewnej niespójności, a właściwie wskazania, że potrzeby zmiany art. 126b § 2 Kodeksu karnego, który przewiduje ustawowe zagrożenie za popełnienie przestępstwa nieumyślnego, określonego w § 1 tego artykułu, i przewidywana jest tam kara pozbawienia wolności od trzech miesięcy do pięciu lat.

Autor petycji wskazuje, że w pewnym sensie, w pewnym aspekcie, tak określone zagrożenie jawi się jako niespójne w sytuacji, w której czyn popełniony umyślnie byłby zagrożony karą łagodniejszą niż czyn popełniony nieumyślnie. W tym aspekcie można powiedzieć, że może to budzić pewne wątpliwości, przede wszystkim aksjologiczne. Natomiast z drugiej strony, wydaje się, że zaproponowany sposób modyfikacji tego artykułu poprzez zmianę wysokości ustawowego zagrożenia § 2 art. 126b mimo wszystko może rodzić pewne wątpliwości z uwagi na to, że artykułem tym są objęte zachowania co prawda nieumyślne, ale dotyczące szeregu zachowań, powiedziałabym, o bardzo wysokim stopniu społecznej szkodliwości, dotyczące przestępstw przeciwko pokojowi ludzkości i przestępstw wojennych. W tym kontekście takie automatyczne obniżenie wysokości zagrożenia jawi się jako nieracjonalne. Ewentualnie można byłoby rozważać wyodrębnienie tego przestępstwa dotyczącego używania określonych znaków, w tym konkretnie znaków Czerwonego Krzyża lub Czerwonego Półksiężyca wyjąć ze znamion art. 126b.

Wydaje się, że taka zmiana byłaby spójna aksjologicznie, natomiast nie samo obniżenie ustawowego zagrożenia.

Odnosnie do drugiego postulatu, który dotyczy art. 165 § 1 pkt 2 Kodeksu karnego, chodzi o zastąpienie pojęcia „środków farmaceutycznych” użytym w tym przepisie, pojęciem „produkty lecznicze”. Ministerstwo Sprawiedliwości stoi na stanowisku, że byłoby to jednak zawężenie zakresu normowania tego przepisu, ponieważ produktem leczniczym jest pewna określona substancja, która byłaby relacjonowana do Prawa farmaceutycznego. Natomiast środki farmaceutyczne są pojęciem szerszym, mogą obejmować nie tylko same produkty lecznicze, ale również ich komponenty, surowce farmaceutyczne, różne substancje czynne lub substancje pomocnicze. W tym kontekście Ministerstwo Sprawiedliwości raczej stoi na stanowisku, że zmiana ta byłaby zawężająca i nie opiniuje jej pozytywnie.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Petycję referował pan poseł Marcin Duszek. Nasz stały doradca pan Krzysztof Pater wskazuje, iż postulat dotyczy dość skomplikowanej materii. Natomiast w moim przekonaniu, przy tak jednoznacznym stanowisku Ministerstwa Sprawiedliwości, nie powinniśmy ingerować w Kodeks karny. Ponieważ każda ingerencja w Kodeks karny jest jednak obciążona dużym ryzykiem, że coś z dotychczas funkcjonujących regulacji zostanie zaburzone w sposób dzisiaj nieprzewidywalny. Dlatego byłbym bardzo powściągliwy w popieraniu takiego postulatu.

Dlatego też, zgodnie z rekomendacją pana Krzysztofa Patera, rekomenduję przyjęcie tej odpowiedzi. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 187.

Kolejna odpowiedź Ministra Sprawiedliwości – tym razem na dezyderat nr 193 skierowany do Prezesa Rady Ministrów w sprawie zmiany ustawy z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy. Bardzo proszę.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Beata Wiraszka-Bereza:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałabym podkreślić, że co do zasady materia Kodeksu wyborczego pozostaje poza kompetencjami Ministra Sprawiedliwości i tutaj ewentualna kwestia dotycząca wprowadzenia zakazu agitacji wyborczej na terenie prokuratur powinna być raczej realizowana poprzez inicjatywę właśnie ze strony ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ewentualnie pozostaje to również w domenie Państwowej Komisji Wyborczej, Krajowego Biura Wyborczego. Choć postulat wydaje się być racjonalnym, zwłaszcza, że prokuratura i prokuratorzy co do zasady są organami niezależnymi, prokurator nie może być członkiem ugrupowania politycznego, nie może brać udziału w żadnej działalności politycznej. W przypadku gdyby zdecydował się na prowadzenie takiej działalności politycznej jest zobowiązany do zrzeczenia się urzędu prokuratora. W związku z tym w pewnym sensie również i sam teren prokuratury powinien być wolny od jakiejkolwiek działalności politycznej. Jednak, tak jak wspomniałam, to jest zdecydowanie domena pozostająca poza zakresem kompetencji Ministra Sprawiedliwości.

Natomiast co do kwestii związanej z konstrukcją ustawowego zagrożenia w art. 497a Kodeksu wyborczego wydaje się, że rzeczywiście ta zmiana jeżeli miałaby być wprowadzona, to byłaby spójna z systemem konstrukcji ustawowego zagrożenia przewidzianego w Kodeksie karnym i w innych przepisach karnych pozakodeksowych. Wydaje się, że ta zmiana ma raczej charakter legislacyjny i redakcyjny, niż jako taki – merytoryczny. Wydaje się również, że praktyka sądów nie wskazuje na to, żeby dochodziło tutaj do jakiś problemów z zastosowaniem tego przepisu.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Petycję referował pan przewodniczący Jacek Świat. Proszę o pana stanowisko.

Posel Jacek Świat (PiS):

Szanowni państwo, petycja była skierowana do Prezesa Rady Ministrów. Otrzymaliśmy odpowiedź z Ministerstwa Sprawiedliwości. Odpowiedź trochę wymijającą, ale trudno się dziwić. Kodeks wyborczy ma charakter bardzo polityczny, więc trudno oczekiwać, żeby rząd czy jego agendy chciały się angażować w tak delikatną materię.

Jak pani powiedziała, ten postulat zasadniczy jest racjonalny. Rzeczywiście trudno powiedzieć dlaczego w spisie miejsc, gdzie nie można prowadzić agitacji, nie ma prokuratur, chociaż są sądy i inne organy państwowe. Oczywiście musimy pamiętać, że w prokuraturze pracują nie tylko prokuratorzy, którzy są zobowiązani przez prawo do apolityczności, podobnie jak w sądach pracują nie tylko niezawisli sędziowie, więc chodzi o to, żeby uniknąć sytuacji, w której byłaby prowadzona agitacja np. w postaci jakiś gazetek, ulotek itd. Myślę, że rozwiązanie tej sprawy to jest akurat zadanie dla nas, dla Komisji, której nikt nie będzie podejrzewał o jakieś manipulacje polityczne. Dlatego proponowałbym, zresztą podobny tok myślenia przedstawia nasz doradca, byśmy wystąpili z inicjatywą ustawodawczą, zgodną z tym co zostało przedstawione w petycji. Również myślę, że kwestie spójników należałoby też poprawić zgodnie z tym jak funkcjonuje to w innych ustawach. Myślę, że przy okazji można byłoby się też zastanowić czy ta lista jest pełna, czy po uzupełnieniu tej listy o prokuratury nie ma jeszcze jakiś luk. Chociaż tu wychodzilibyśmy już poza zakres petycji, więc pewnie nie bardzo możemy to zrobić, ale przy okazji taki namysł też by się przydał. Moja rekomendacja jest taka, byśmy podjęli inicjatywę ustawodawczą.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Czy zatem wobec rekomendacji by przyjąć odpowiedź są uwagi? Nie słyszę. Czy wobec rekomendacji byśmy wystąpili z inicjatywą ustawodawczą w zakresie postulatu zawartego w petycji są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja przyjęła odpowiedź i Komisja postanowiła wystąpić z inicjatywą ustawodawczą w zakresie postulatu zawartego w petycji. Dziękuję.

W kolejnym punkcie ponownie proszę przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości o przedstawienie odpowiedzi na dezyderat – tym razem nr 202 w sprawie nowelizacji ustawy o Trybunale Stanu.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS Beata Wiraszka-Bereza:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, tutaj mamy do czynienia z pewnym postulatem, który proponuje dokonanie zmiany ustawy o Trybunale Stanu i chodzi o to, aby uzupełnić art. 26 tej ustawy o tylko pozornie, wydawałoby się kosmetyczną, redakcyjną zmianę. W tej chwili Trybunał Stanu może orzekać kary i środki karne, natomiast wnoszący petycję postuluje, aby zmodyfikować ten zapis i wprowadzić nie tylko środki karne, ale także kompensacyjne, przepadek i środki zabezpieczające. Tak jak powiedziałam, tylko pozornie ta zmiana wydaje się być zmianą wynikową, wynikającą ze zmian, które zostały wprowadzone na mocy ustawy z 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, która wówczas wyodrębniła pojęcie przepadku i wprowadziła pojęcie tzw. środków kompensacyjnych.

Proszę państwa, wnoszący petycję również wnosi, aby w tym przepisie Trybunał Stanu uzyskał uprawnienie do stosowania środków zabezpieczających. Środki zabezpieczające nie stanowią ani kar, ani środków karnych, ani też środków kompensacyjnych, tym samym nie są również przepadkiem. Są to środki podejmowane w sytuacji, w której stwierdzone zostały określone dysfunkcje u oskarżonego i które prowadziłyby np. do konstatacji, że nie jest on zdolny do rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swym postępowaniem. Są to środki, które nie mają charakteru kar, choć oczywiście w pewnym sensie są reakcją państwa na pewne zachowania niepożądane. Jednak z drugiej strony, co do zasady, mają charakter prewencyjny, zabezpieczający przed ewentualnym powtórzeniem się pewnego rodzaju zachowań.

Jest to sprawa bardzo złożona, wymagająca bardzo poważnego, systemowego zastanowienia się nad modelem odpowiedzialności konstytucyjnej. Wydaje się, że w tym

wypadku, takim organem, który mógłby przeprowadzić taką pogłębioną debatę na ten temat jest Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ to ewentualnie w ramach jej prac dotychczasowo były podejmowane właściwie wszystkie inicjatywy dotyczące ewentualnych zmian w zakresie Trybunału Stanu.

Nie bez znaczenia jest również to, że ustawa o Trybunale Stanu koncentruje się na odpowiedzialności organów wykonawczych, więc wydaje się, że tutaj taka pogłębiona debata na ten temat powinna się odbyć właśnie w gronie parlamentarzystów, wszystkich interesariuszy, którzy mogą podlegać tej ustawie, bo to będzie bardzo poważna zmiana. Gdyby przyjąć ją tak wprost, to jest to bardzo poważna zmiana w zakresie samego modelu odpowiedzialności konstytucyjnej.

Zgodnie z poglądami doktryny, w chwili obecnej Trybunał Stanu nie ma uprawnień do orzekania środków zabezpieczających, a więc środków specyficznych, które są orzekane w sytuacji, w której sprawca, można powiedzieć, nie podlega karze. Dlatego należałoby się zastanowić czy, a jeżeli tak, to ewentualnie jaki zakres kompetencji w tym zakresie miałby posiadać Trybunał Stanu, który kształtuje, którego domeną jest model odpowiedzialności konstytucyjnej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Petycję referował pan poseł Grzegorz Wojciechowski. Bardzo proszę o pana stanowisko.

Posel Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, odpowiedź nie zawiera rozwiązania problemu, z którym zgłosił się autor petycji. Jednak jak słusznie wskazał pan minister w konkluzji swojego pisma, te kwestie dotychczas były przedmiotem prac Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej, która inicjowała te wszystkie zmiany. W związku z powyższym proponuję, aby uznać tę odpowiedź za wystarczającą, z jednoczesnym przesłaniem tego dorobku – bo jest to jednak spory dorobek – do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej celem wykorzystania przy ewentualnych pracach w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Zatem mamy podwójną rekomendację. Po pierwsze, by przyjąć odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 202 w sprawie zmiany ustawy o Trybunale Stanu. Czy wobec takiej rekomendacji jest akceptacja? Nie słyszę uwag. Zatem stwierdzam, że Komisja tak postanowiła.

Druga rekomendacja, byśmy przekazali materiały dotyczące analizy tego postulatu (petycję, opinie i stanowisko ministra) do Komisji Odpowiedzialności Konstytucyjnej. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Proszę pana posła Grzegorza Wojciechowskiego o przedstawienie petycji w sprawie zmiany art. 8 ustawy z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.

Posel Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, petycja została wniesiona zgodnie z obowiązującymi przepisami, w związku z tym jest rozpatrywana. Do petycji została dołączona opinia prawna Biura Analiz Sejmowych, która dość wnikliwie omawia problem.

Problem, jak już pan przewodniczący zauważył, dotyczy zmiany art. 8 ustawy o księgach wieczystych. Autor petycji proponuje brzmienie tego artykułu zgodnie z załącznikiem, bo oprócz uzasadnienia jest też projekt ustawy: „Rękojmię wiary publicznej ksiąg wieczystych wyłącza wzmianka o skardze na orzeczenie referendarza sądowego, o apelacji lub kasacji oraz ostrzeżenie dotyczące niezgodności stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym nieruchomości. Rękojmię wiary publicznej ksiąg wieczystych wyłącza również wzmianka o wniosku, jednakże tylko i wyłącznie w zakresie wniosku, którego wzmianka dotyczy”.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, z opinii prawnej – może nie będę w całości tej opinii omawiał – wynika, że jest spory problem. Zresztą sam miałem dość istotny problem w zakresie zrozumienia tego, co jest w samej opinii prawnej. Otóż autor opinii wskazuje, że nie ma tutaj istotnych problemów, wprawdzie w literaturze jest różne traktowanie problemu, że jeżeli wzmianka jest w dziale księgi wieczystej, to dotyczy tego działu, natomiast nie dotyczy innego. Kwestia całości księgi, i tu jest pewien problem, dlatego że księga wieczysta ma cztery działy. Jeżeli coś się wpisuje w tej księdze, to się wpisuje w określonym dziale tej księgi wieczystej. Natomiast nie bardzo sobie wyobrażam jakby wyglądał wpis dotyczący w takim razie całości księgi wieczystej. Jeżeli przyjąć, że w określonym dziale, to należałoby te cztery wpisy powtórzyć w czterech działach, czy też wniosek, który został skierowany do sądu i dotyczy właśnie ograniczenia prawa, znaczy zasad rękojmi, to musiałby być powtórzony w czterech działach, bo założmy, że dotyczy tego, co jest w dziale pierwszym, drugim, trzecim i czwartym albo przynajmniej części tych działów.

Sądzę, że w tym momencie bez szczegółowej analizy księgi wieczystej będzie konieczna dodatkowa informacja ze strony ministerstwa. Już przy innych petycjach zwracałem uwagę, że rękojmia jest w pewnym stopniu ograniczona, chociażby w dziale pierwszym przez zawartość ewidencji gruntów, to z ewidencji gruntów jest przenoszona informacja do księgi wieczystej, a nie z księgi wieczystej do ewidencji gruntów. Podstawowa rzecz, granice, własność mamy określoną w dziale drugim, ale granice tej własności mamy ustanowione w dziale pierwszym i granice tej własności są równie istotne przecież jak własność. Jak mówię, bez analizowania szczegółów, wydaje się, że tutaj konieczne jest wyjaśnienie ze strony ministerstwa. Biorąc pod uwagę, że w literaturze – na co wskazuje ekspert – jest duża rozbieżność co do sposobu interpretacji czy też możliwości interpretacji przepisów, te przepisy winny zostać w jakiś sposób doprecyzowane czy też w inny sposób sformułowane. W tym momencie tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Panie pośle, zatem proszę o końcową konkluzję i rekomendację.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że przede wszystkim należy dopytać ministerstwo, jaki faktycznie jest zakres tego wpisu czy też rozszerzenia, czy też ostrzeżenia, przepraszam, nie rozszerzenia tylko ostrzeżenia dotyczącego określonego działu księgi wieczystej czy też całości księgi wieczystej. Dobrze by też było, gdyby była informacja – chociaż nie bardzo sobie wyobrażam w tym momencie sposób pozyskania – dotycząca problemów, które dotychczasowe przepisy stwarzają. Nie chodzi mi o problemy ze strony ministerstwa, bo to nie dla ministerstwa są te przepisy, tylko te przepisy są dla ludzi i tu jest pewien problem. Być może ministerstwo dysponuje jakąś statystyką rozbieżności w orzecznictwie czy coś takiego, ale żeby odpowiedź na ten dezyderat zawierała pewne uzasadnienie tych rozwiązań, które są i które są proponowane, abyśmy mogli podjąć inicjatywę ustawodawczą. Myślę, że powinniśmy mieć taką informację, by zdecydować, tak czy nie, odnośnie tej inicjatywy. Powinniśmy uzyskać informacje, a dodatkowo powinniśmy uzyskać informację dotyczącą ewentualnych planowanych zmian w tym zakresie, bo być może proponowane są zmiany, które konsumują żądanie będące przedmiotem petycji. Dziękuję. Tyle z mojej strony.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Zatem jest rekomendacja byśmy wystąpili z dezyderatem do Ministra Sprawiedliwości. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła decyzję zgodną z rekomendacją. Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Bardzo proszę panią poseł Anitę Kucharską-Dziedzic o przedstawienie petycji w sprawie zmian w Kodeksie karnym wykonawczym w zakresie potrąceń na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych z wynagrodzenia za pracę osób skazanych.

Posel Anita Kucharska-Dziedzic (Lewica):

W mojej opinii jest to bardzo słuszna petycja. O czym ona mówi? Ona mówi o tych skazanych, którzy podczas odbywania kary pracują i tym osobom z wynagrodzenia potrącane są konkretne kwoty na różne fundusze, w tym fundusz aktywizacji zawodowej, czy Fundusz Sprawiedliwości. Potrącenia na rzecz zobowiązań alimentacyjnych czy to wobec ich dzieci, czy to wobec funduszu alimentacyjnego są na samym końcu tej listy potrąceń, co skutkuje tym, że właściwie te potrącenia są minimalne albo nawet w ogóle ich nie ma. W efekcie osoba, która np. trafia do więzienia, bo tu w tym zakresie w ostatnich latach jakby zwiększono interwencję państwa – mówię o prokuraturze – w kwestii ściągania osób uporczywie uchylających się od alimentacji. W efekcie te osoby, które trafiają z powodu przestępstwa niealimentacji do więzienia i zaczynają pracować, nie ma z nich i z tej pracy w więzieniu pożytku ani dla tych dzieci na które nie łożyli, ani państwo nie ma z nich pożytku, bo do funduszu alimentacyjnego potrącenia z ich wynagrodzenia trafiają w ułamku.

W związku z tym, z tej kary, z tego, że ten zobowiązany, niepłacący, uchylający się od płacenia alimentów trafia do więzienia nie ma pożytku ani dla tych dzieci, ani dla państwa, ani nie ma charakteru resocjalizacyjnego dla samego zobowiązanego. Osoba, która odsiedziała wyrok za niepłacenie alimentów, wychodząc z więzienia ma jeszcze wyższy dług alimentacyjny wobec dzieci, czy wobec państwa, a więc funduszu alimentacyjnego.

Jeżeli mogę cokolwiek sugerować szanownej Komisji, to zwróciłabym się z dezyderatem, ponieważ Ministerstwo Sprawiedliwości w ostatnich latach, a także w ostatnich miesiącach sporo robi w zakresie polepszenia ściągalności alimentów czy zwiększenia tego interwencjonizmu prokuratury i państwa wobec osób, które uporczywie uchylają się od płacenia alimentów. Być może przez ten zakres zmian byłby bardziej zobowiązany do płacenia alimentów także w czasie odbywania kary, żeby rzeczywiście ta kara miała jakiś sens poza takim jedynie odstraszeniem. Być może ministerstwo prowadzi jakiegolwiek czy prace koncepcyjne, czy być może już prace legislacyjne w tym zakresie. Ponieważ tu chodzi o zmianę kolejności potrąceń, więc jeśli mogłabym coś sugerować, to zwróciłabym się z tym do Ministerstwa Sprawiedliwości. Sam fundusz aktywizacji zawodowej jest tutaj być może, w mojej ocenie, a na pewno w ocenie zgłaszającego petycję, mniej istotny niż to z jakiego powodu i po co ten skazany trafił do więzienia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Pani może nie tylko sugerować, ale wręcz oczekujemy jasnej rekomendacji.

Posel Anita Kucharska-Dziedzic (Lewica):

Taka jest moja rekomendacja.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Czy wobec rekomendacji byśmy wystąpili z dezyderatem do Ministra Sprawiedliwości są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła decyzję zgodną z rekomendacją. Dziękuję.

Posel Anita Kucharska-Dziedzic (Lewica):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

W następnym punkcie proszę pana posła Grzegorza Wojciechowskiego o przedstawienie petycji w sprawie zmiany art. 78 § 3 Kodeksu karnego.

Posel Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest postulat zmiany właśnie art. 78 § 3 ustawy Kodeks karny. Zmiana, która jest postulowana, umożliwiłaby czy ma umożliwiać skazanemu na karę 25 lat pozbawienia wolności ubieganie się o warunkowe przedterminowe zwolnienie po odbyciu połowy kary. Obecnie jest to po 15 latach. Oczywiście petycja zawiera wszystkie elementy, które powinna zawierać. Jest do niej dołączona opinia Biura Analiz Sejmowych szczegółowo analizująca problem.

Co należałoby tutaj w pierwszej kolejności podnieść, to jest to, że sama kara i okres, w którym jest ona bezwzględna i później może być warunkowe zwolnienie pochodzi co najmniej z kodeksu 1969 r., kiedy ta kara była taką karą dosyć specjalną. Obecnie ta kara bardziej wpisuje się w katalog normalnych kar. W związku z tym autor petycji wnosi, aby tę karę zupełnie zrównać z innymi karami. W zasadzie kary kończą się na 15 lat pozbawienia wolności albo 25 lat, albo kara dożywocia. Wydaje się, że kara 25 lat pozbawienia wolności jest mimo wszystko nadal karą taką dosyć specjalną, orzecaną przez sądy w specjalnych warunkach, kiedy zdaniem sądu kara 15 lat jest niewystarczająca, aby była możliwość resocjalizacji. Wynika to z wielu aspektów.

Natomiast chciałem zwrócić uwagę na pewien rzadziej podnoszony problem, częściej nawet jest to związane z poprzednią petycją, otóż każda kara pozbawienia wolności ogranicza możliwość odrobienia szkody. Im skazany dłużej przebywa w więzieniu, tym szanse na naprawienie szkody są zdecydowanie niższe. Być może w jakiś inny sposób trzeba rozwiązać ten problem. Natomiast w zakresie, który jest przedmiotem petycji, w tym momencie proponowałbym zapytać ministerstwo czy trwają jakieś prace w tym zakresie, gdyż miałem kilka – dosłownie już kilka – sytuacji w swoim biurze, że osoba pokrzywdzona przychodziła i mówi: – No dobrze, dopóki on nie siedział, to coś mi tam spłacał, teraz jest zamknięty, odsiedzi, to już w ogóle mi przestanie spłacać. Jeszcze nie daj Boże, jak nie będzie warunkowo zwolniony, to nic nie będzie go zmuszało do tego, żeby spłacał pieniądze, które zmalwersował czy też w jakiś inny sposób zrobił szkodę, czy to jest zadośćuczynienie, czy jakieś inne zobowiązanie wobec osoby poszkodowanej.

Być może jest to jakiś krok w tym kierunku, ale prosiłbym o opinię Ministerstwa Sprawiedliwości, dlatego że wszystkie tego typu działania muszą się wpisywać w pewną spójną politykę karną. Jeżeli one będą odbiegać od tej polityki, może być więcej szkód z tego powodu niż korzyści. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Zatem jest rekomendacja byśmy wystąpili z dezyderatem do Ministra Sprawiedliwości w zakresie wskazanym przez pana posła. Tak, panie posle?

Posel Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła decyzję zgodną z rekomendacją.

Przechodzimy do kolejnego punktu. Proszę...

Posel Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Przepraszam, panie przewodniczący, również w zakresie możliwości naprawienia szkody.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Pan poseł będzie miał na pewno bezpośredni udział w przygotowaniu projektu, tak że proszę zwrócić uwagę na te wszystkie elementy, o których pan mówił. Dziękuję.

W kolejnym punkcie proszę pana posła Roberta Warwasa o przedstawienie petycji w sprawie zmian w ustawie z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne w zakresie modernizacji infrastruktury oświetlenia ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy, których gmina nie jest zarządcą.

Posel Robert Warwas (PiS):

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji, jak wspomniał pan przewodniczący, jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu doprowadzenie do zmiany ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne poprzez wprowadzenie nakazu adresowanego do podmiotów innych niż gmina, zobowiązującego do modernizacji infrastruktury oświetlenia ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy, których gmina nie jest zarządcą. Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu, oraz spełnia wszelkie wymogi formalne.

Jak wskazuje autor petycji, obecnie powszechnymi przedsięwzięciami przez gminy w zakresie oświetlenia ulic, placów i dróg są przeprowadzane modernizacje oświetlenia znacznie obniżające energochłonność systemu oświetleniowego poprzez wdrożenie energooszczędnego sprzętu oświetleniowego. Zdaniem samorządów gmin, należałoby wprowadzić odpowiednie zmiany w przepisach, wprowadzające nakaz modernizacji infrastruktury oświetlenia ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy, których gmina nie jest zarządcą. Zmiana ta winna zobowiązywać ww. podmioty, zarządców oświetlenia do pokrywania kosztów związanych z modernizacją oświetlenia zgodnie z założeniami Unii Europejskiej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, ustawy Prawo ochrony środowiska poprzez ograniczenie emisji CO₂.

Reasumując, jak wskazuje Biuro Analiz Sejmowych, w przedłożonej petycji brak jest argumentów przemawiających za dokonaniem interwencji legislacyjnej. Przede wszystkim w uzasadnieniu petycji brak jest stwierdzenia, że w aktualnym stanie – przy wykorzystaniu obecnie dostępnych instrumentów prawnych, organizacyjnych i finansowych – nie jest możliwe osiągnięcie zakładanego celu, którym jest stopniowa modernizacja infrastruktury na terenie gminy.

Co więcej, rozwiązanie prawne w kształcie postulowanym w petycji budzi wątpliwości, a mianowicie, nie jest jasne dlaczego nakaz modernizacji infrastruktury oświetleniowej na terenie gminy miałby obejmować wszystkie podmioty poza gminą, która, tak jak inne podmioty, również jest zarządcą infrastruktury oświetleniowej znajdującej się na terenie gminy. Takie rozwiązanie mogłoby budzić wątpliwości co do zgodności z konstytucyjną zasadą równości. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę pan poseł Wojciechowski.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, sprawa dotyczy dróg i tych obiektów ruchu zarówno drogowego, jak i pieszego, które nie są drogami gminnymi. Są to drogi powiatowe, w miastach na prawach powiatów jedne i drugie są akurat w gestii miast, ale wiele gmin ma z tym znaczny problem. Dlaczego? Dlatego, że z reguły oświetlenie znajduje się na słupach będących własnością energetyki, natomiast sama droga jest własnością powiatu czy własnością województwa albo jest to droga krajowa.

W ministerstwie były prace dotyczące ujednolicenia sytuacji, zwłaszcza na terenie miast, aby za oświetlenie na terenie miast i utrzymanie tych dróg – w tej chwili też utrzymanie tych dróg jest też problemem, bo różne instytucje muszą te drogi utrzymywać – odpowiedzialny był jeden zarządca, czyli gmina i gmina te drogi utrzymywała. Proponowałbym w pytanie w tym zakresie do ministerstwa, czy te prace trwają i jaki jest kierunek tych prac. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze? Proszę bardzo. Proszę się przedstawić i proszę o pana stanowisko.

II zastępca prezydenta miasta Leszna Piotr Jóźwiak:

Dzień dobry. Piotr Jóźwiak, wiceprezydent miasta Leszna, a więc reprezentuję podmiot, który złożył petycję.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pozwolę sobie tylko zwrócić uwagę dosłownie bardzo krótko – już rozmawiałem z panem przewodniczącym – że jest to druga petycja złożona przez miasto Leszno. W zeszłej kadencji Sejmu była taka obszerna petycja, przedmiotem której była nowelizacja dotycząca walki z dopalaczami. Była złożona z kilkanaście opiniami prawnymi, z całkowitą propozycją legislacji wprowadzenia określonych przepisów. Była też pozytywnie zarekomendowana przez BAS, także tutaj jednogłośnie przez Komisję. Ostatecznie te przepisy nie weszły w życie mimo jednoznacznej rekomendacji Komisji, dlatego ta petycja miała troszkę inny kształt, nie było tak jak wtedy opinii prawnych załączonych, które wtedy załączyliśmy. Zapoznaliśmy się z treścią analizy opinii prawnej Biura Analiz Sejmowych, tak jak powiedziałem, obecna wersja trochę różni

się od tej złożonej wcześniej, którą wszyscy rekomendowali jednomyślnie, łącznie z BAS. Jednak uznaliśmy, że skoro tamta petycja, która zawierała tak dokładne regulacje, która zawierała nasze opinie prawne, sporządzone przez profesorów prawa, uznano, że to jest zbyt głęboka ingerencja w kompetencje właściwego ministerstwa, tym razem chcieliśmy jedynie zainicjować pewną dyskusję. Oczywiście moglibyśmy przedstawić pewne propozycje, ale tak jak pan poseł Wojciechowski powiedział, to są pewne sprawy, które leżą w gestii właściwych ministerstw. Gdyby Komisja zdecydowała się chociażby tę kwestię jakby dalej poruszyć, żeby być może właściwe ministerstwo odpowiedziało, to myślę, że zamierzony cel petycji w dużej mierze byłby przez nas osiągnięty. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Nie słyszę.

Zatem Proszę pana posła Roberta Warwasa o konkluzję i rekomendację.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, rzeczywiście w opinii BAS było wskazane, że te rozwiązania prawne, w tym kształcie mogą budzić pewne wątpliwości. Natomiast rzeczywiście, jeśli są głosy, że tutaj jest opisany taki kierunkowy problem, a mogłoby to być w jakiś sposób omówione i jakaś opinia i informacja od ministerstwa, jakie prace są prowadzone w ministerstwie w tym zakresie, jeżeli byśmy dostali jakieś informacje zwrotne, to podzielam pogląd, że moglibyśmy się zwrócić z dezyderatem do ministerstwa. Tylko nie wiem czy do ministerstwa infrastruktury czy energetyki.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Może do premiera, żeby wyznaczył właściwego ministra, bo sprawa jest ponadresortowa.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Do premiera, do kancelarii pana premiera.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Do premiera. Zatem rekomendacja byśmy w sprawie postulatu zawartego w petycji wystąpili z dezyderatem do Prezesa Rady Ministrów. Czy wobec takiej rekomendacji jest akceptacja? Nie słyszę uwag. Zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję.

W kolejnym punkcie proszę panią poseł Anitę Kucharską-Dziedzic o przedstawienie petycji w sprawie zmian w Kodeksie postępowania karnego.

Poseł Anita Kucharska-Dziedzic (Lewica):

Jest to idealna dla nas petycja, ponieważ przygotowana przez profesjonalistów, czyli Naczelną Radę Adwokacką. O co w niej chodzi? Chodzi w niej o poszerzenie praw przyśługujących osobie pokrzywdzonej przestępstwem, nawet w sytuacji, kiedy ta osoba umiera i nie może już być oskarżycielem posiłkowym. Chodzi tu o dodanie w przepisach słowa „lub spadkobierca”. W tej chwili oskarżycielem posiłkowym po śmierci osoby pokrzywdzonej może zostać najbliższy członek jej rodziny lub prokurator. Naczelna Rada Adwokacka postuluje by został także spadkobierca, bo są sytuacje, w których osoba pokrzywdzona umierając albo ginąc nie ma najbliższych krewnych. Mogą tu być różne sytuacje, państwo doskonale sobie z tego zdają sprawę. Naczelna Rada Adwokacka proponuje, żeby do tych osób, które mogą nadal prowadzić sprawę, reprezentować osobę pokrzywdzoną nawet po jej śmierci, dodać także spadkobierców. Naczelna Rada Adwokacka złożyła nam projekt ustawy, z pełnym uzasadnieniem, profesjonalnie przygotowany.

Opinia BAS jest jak najbardziej podkreślająca zasadność samej propozycji i trafne rozpoznanie stanu prawnego oraz oczywiście podkreśla, że realizacja propozycji zawartej w tej petycji mieści się w zakresie swobody ustawodawcy. Czyli generalnie możemy wystąpić, jako Komisja, z inicjatywą ustawodawczą. To bym rekomendowała.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę pani. Proszę się przedstawić.

Dyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej adwokat Dorota Kulińska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Adwokat Dorota Kulińska, dyrektor Instytutu Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej. Bardzo mi miło dzisiaj u państwa gościć, pierwszy raz chyba w takiej formie realnej, bo miałam przyjemność uczestniczyć tylko zdalnie w posiedzeniu.

Szanowni państwo, Naczelna Rada Adwokacka jako postulator oczywiście popiera treść tej petycji. Pani poseł tutaj dość wyczerpująco powiedziała, bo to w zasadzie istota tego zagadnienia. Nie tylko osoby najbliższe, nie tylko osoby, które pozostają na utrzymaniu osoby będącej ofiarą wypadku, czy osoby, która traci życie wskutek tego wypadku albo innego przestępstwa, winny zaliczać się do kręgu uprawnionych osób do dalszego reprezentowania w takim postępowaniu interesów pokrzywdzonego.

Pominięcie do tej pory tego rozwiązania prawdopodobnie było jakimś takim legislacyjnym uchybieniem, nie w złym kontekście, tylko po prostu bez zagłębiania się jak gdyby w możliwości życiowe i sytuacje, które zdarzają się, które takiego rozwiązania by wymagały. Praktyka zawodowa naszej grupy wskazuje, że zdarzają się właśnie takie sytuacje, że są osoby, które są spadkobiercami, a do żadnego z tych kręgów dziś wskazanych ustawą nie można ich zaliczyć. Dlatego zgodne z interesem społecznym, zgodne z interesem obywateli, szczególnie tych, którzy po osobach pokrzywdzonych pozostają w różnych sytuacjach życiowych jest wprowadzenie postulowanej ewentualnie zmiany. O podjęcie inicjatywy, w tym zakresie, w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej bardzo serdecznie proszę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Zatem poproszę panią poseł o rekomendację.

Posel Anita Kucharska-Dziedzic (Lewica):

Już rekomendowałam – po prostu o wystąpieniu z inicjatywą. Gotowy projekt jest świetnie przygotowany.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Jest projekt, tak jak mówi pani poseł, bardzo precyzyjnie przygotowany. Ekspert BAS potwierdza, że petycja jest oparta na trafnym rozpoznaniu stanu prawnego, postulowana zmiana prowadzi do wyrównania uprawnień osób najbliższych i osób pozostających na utrzymaniu zmarłego z uprawnieniami spadkobierców. Podobnie nasz stały doradca także rekomenduje wystąpienie z inicjatywą ustawodawczą. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja postanowiła wystąpić z inicjatywą ustawodawczą w sprawie postulatu zawartego w przedstawionej petycji.

Szanowni państwo, w ten sposób dotarliśmy do ostatniego punktu tego posiedzenia. Bardzo proszę pana posła Roberta Warwasa o przedstawienie petycji w sprawie zmian w ustawie z 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w zakresie ulg przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Posel Robert Warwas (PiS):

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przedmiotem petycji jest podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu doprowadzenie do zmiany ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu poprzez wprowadzenie uprawnienia do ulgowego przejazdu komunikacją miejską, to jest transportem kolejowym i autobusowym, na podstawie imiennych biletów miesięcznych dla osób niepełnosprawnych, czyli całkowicie niezdolnych do samodzielnej egzystencji. Petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu. Spełnia wszelkie wymogi formalne.

Aktualnie ulga na przejazd komunikacją miejską na podstawie imiennych biletów miesięcznych przysługuje jedynie osobom niewidomym. Natomiast osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji lecz niebędące osobami niewidomymi mogą korzystać z ulg tylko w przypadku posługiwania się biletami jednorazowymi. Jak podnosi wnoszący petycję, to zróżnicowanie jest nieuzasadnione, gdyż na bilety jednorazowe przysługuje zniżka, a na bilety miesięczne już nie.

Komisja do Spraw Petycji już kierowała dezyderaty nr 137, 160 do Prezesa Rady Ministrów w zakresie ulg dla osób niepełnosprawnych korzystających ze środków publicznego transportu zbiorowego. W odpowiedziach minister rodziny i polityki społecznej była zawarta informacja, że trwają prace nad reformą orzecznictwa i niepełnosprawności, które są zawarte również ze zmianami w zakresie ulg i uprawnień. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Zatem tylko dodam, że również nasz stały doradca pan Krzysztof Pater potwierdza zasadność postulatu zawartego w petycji i wskazuje, że to również pomoże tym osobom w sprawnym, regularnym funkcjonowaniu, a także uprości procedury, o czym mówił również pan poseł Warwas. Dlatego pan Krzysztof Pater, który jest szczególnie kompetentny w tym obszarze, proponuje podjęcie inicjatywy ustawodawczej.

Panie pośle, bardzo proszę o końcową rekomendację.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, rzeczywiście uprawnienia osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji do zakupu ulgowych miesięcznych biletów w przejazdach komunikacji autobusowej ma swoje uzasadnienie społeczne i tutaj oczywiście powinniśmy wziąć ten postulat pod rozwagę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (KO):

Dziękuję. Oczywiście ten paradoks, na który zwraca uwagę pan poseł, że jednorazowe bilety korzystają z takiej możliwości, a miesięczny nie, wydaje się, że jest to jednak jakiegoś rodzaju niespójność.

Czy zatem wobec rekomendacji byśmy w sprawie tego postulatu wystąpili z inicjatywą ustawodawczą są uwagi? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Przypomnę, iż w dniu dzisiejszym o godzinie 14:30 mamy jeszcze jedno posiedzenie, na które już teraz zapraszam, a to posiedzenie zamykam. Dziękuję.